

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/20/1676

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	19.08.2020 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötaja	SA Hiiu Ravikeskus aadress: Laste 1, Tallinn 11613 lepinguline esindaja: Henri Torop e-post: Henri.Torop@rask.ee
Isikuandmete vastutav isik	töötaja Juhatuses liige

RESOLUTSIOON:

Korrekaitseseaduse (KorS) § 28 lõike 1, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 punkti d alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Suunata esimesel võimalusel, aga hiljemalt 31.08.2020 SA Hiiu Ravikeskuse valvekaamera ümber nii, et enam ei toimuks valvekaameraga Laste tänava ühegi osa jälgimine.

Määratakse ettekirjutuse täitmise tähtajaks 31.08.2020.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile ja saatke AKI-le tutvumiseks kuvatõmmis ümbersuunatud valvekaamera pildist.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

sunniraha 5000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu

sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algetada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnusel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai 11.05.2020 XXXkaebuse ning 21.05.2020 täpsustatud kaebuse, mille kohaselt on tema isikuandmed ehk tema kujutis SA Hiiu Ravikeskuse (Ravikeskuse) käsutuses, kuivõrd ta on jäänud Laste tänaval liikudes jälgimiskaamera vaatevälja. Samuti on kaebuse kohaselt avaldatud jälgimiskaamera kuvatõmmis Äripäeva 02.04.2020 artikli juures. Kaebuses taotleb kaebaja, et Ravikeskus kustutaks Ravikeskuse valduses olevad kaebaja isikuandmed. Lisaks juhtis kaebaja tähelepanu, et Ravikeskuse kodulehel avaldatud privaatsustingimused ei vasta isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 12-13 nõuetele.

AKI esitas 22.05.2020 Ravikeskusele järelepärimise, milles juhtis tähelepanu Ravikeskuse puudulikele privaatsustingimustele ja palus selgitusi Ravikeskuse territooriumil valvekaamerate kasutamise õigusliku aluse ning teavitussiltide osas. Samuti soovis AKI vastuseid järgmistele küsimustele: Kas olete väljaandele Äripäev edastanud kuvatõmmise Ravikeskuse turvakaamera pildist, sh koos XXXkujutisega? Kui jah, siis millisel õiguslikul alusel kuvatõmmise koos isikuandmetega edastasite? Kui mitte, siis kuidas on Teie hinnangul turvakaamera salvestise pilt väljaandeni jõudnud? Kas Ravikeskuse valduses on XXXisikuandmeid? Kui jah, siis kas peate võimalikuks kõigi XXX isikuandmete kustutamist?

Ravikeskus vastas AKI järelepärimisele 05.06.2020.

AKI tegi 07.07.2020 Ravikeskusele ettepanekud viia privaatsustingimused ja valvekaameratest teavitavad sildid vastavusse isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklites 12-13 sätestatuga ning suunata Ravikeskuse valvekaamera ümber nii, et enam ei toimuks valvekaameraga Laste tänava ühegi osa jälgimine. Samuti tegi AKI ettepaneku vastata XXXtaotlusele tema isikuandmete kustutamiseks.

Ravikeskus vastas AKI ettepanekutele 27.07.2020, millega teavitas, et nõustub AKI ettepanekutega seoses privaatsustingimustega ning valvekaamerast teavitavate siltidega, samuti ettepanekuga vastata XXXisikuandmete kustutamise taotlusele, kuid ei ole nõus valvekaamera ümbersuunamisega.

10.08.2020 teavitas Ravikeskus AKI-t XXXisikuandmete kustutamise taotlusele vastamisest ning 14.08.2020 uuendatud privaatsustingimuste ja valvekaamerast teavitavate siltide kasutusele võtmisest.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

05.06.2020 vastus:

Asutuse territooriumil toimub isikuandmete töötlemine IKÜM art 6 lg 1 p (f) alusel, mille kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui isikuandmete töötlemine on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid, eriti juhul kui andmesubjekt on laps. SA HRK õigustatud huvi

isikuandmete töötlemiseks asutuse territooriumil tuleneb vajadusest tagada: 1) Hiiu Ravikeskuse territooriumi kaitse võõraste isikute poolt sinna sisenemise eest; 2) kaitse Hiiu Ravikeskuse vara osas; 3) kaitse patsientide tervise osas; 4) kaitse patsientide tahtmatu või ilma loata jälgimise ning patsiendite isikuandmete kopeerimise, muutmise, teisaldamise või kustutamise eest; 5) võimalus tuvastada SA HRK territooriumile sisenemine, SA HRK vara rikkumine, patsientide tervist ohustav tegevus, patsientide või nende andmete privaatsust ohustav tegevus, muuhulgas võtta õiguslikke meetmeid vastavatele tegevustele reageerimiseks ja rikkumiste kõrvaldamiseks.

Eeltoodud andmete töötlemise eesmärgid on sätestatud ka SA HRK privaatsustingimustes: „Meie hoonetesse on vara säilimist ohustavate olukordade ärahoidmiseks, ohuolukorrale reageerimiseks või vara kahjustamisel kahju tekitaja väljaselgitamiseks paigaldatud turvakaamerad. /.../ Kaamerate abil saadud andmete töötlemisel kasutab meie ettevõtte selliseid turvameetmeid, mis kaitsevad kogutud andmeid tahtmatu või ilma loata jälgimise, kopeerimise, muutmise, teisaldamise ja kustutamise eest.“

Andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused ei kaalu käesoleval juhul üles vastutava töötleja õigustatud huvi andmete töötlemiseks. SA HRK opereerib Hiiu Ravikeskuse hooldushaiglat, mille kliendiks on 150 kõrgeelist ja raskelt haiget patsienti. SA-l HRK on patsientide elu ja tervise kaitsmise huvides õigustatud huvi töödelda asutuse territooriumil isikuandmeid, et omada ülevaadet Hiiu Ravikeskuse territooriumil viibivatest isikutest, takistada võõrastel isikutel sinna sisenemast ning et vastava keelu rikkumise korral oleks territooriumile õigusvastaselt tunginud isikuid võimalik tuvastada. 13. Jälgimiskaamerate kasutamiseks SA HRK annavad täiendavalt alust ka juba varasemalt toimunud juhtumid, kus SA HRK valdust on rikutud. XXXon varasemalt omavoliliselt Hiiu Ravikeskuse territooriumile tunginud. Nimelt 10.03.2016 öösel vastu 11.03.2016 (kell 03:25) tungis A. XXX Hiiu Ravikeskuse territooriumile ning kleepis Hiiu Ravikeskuse seinale sildi: „Projekti „SA PJV Hooldusravi Hiiu Ravikeskuse ehitamine“ raames rekonstrueeriti Hiiu Ravikeskus.“ SA PJV Hooldusravi on XXXkontrolli all olev isik (eelmine Hiiu Ravikeskuse üürnik), mistõttu püüdis A. XXX sildi kleppimisega märku anda, et Hiiu Ravikeskuse rekonstrueerimine toimus väidetavalt SA PJV Hooldusravi rahade eest ning et Hiiu Ravikeskuse õiguspärane operaator peaks olema mitte SA Hiiu Ravikeskus, vaid SA PJV Hooldusravi. A. XXX tegevuse osas esitas SA HRK ka 17.06.2016. a kuriteoteate, millele järgnevalt alustas Politsei- ja Piirivalveamet 17.03.2016 väärteomenetlust nr 231716002815 KarS § 266 lg 1 tunnustel (Lisa 3 – teatis väärteomenetluse alustamise kohta 231716002815). Juba üksnes eeltoodud juhtumist tulenevalt on SA-l HRK õigustatud ja põhjendatud huvi teostada videojärelevalvet Hiiu Ravikeskuse territooriumil. 10.03.2016 öösel vastu 11.03.2016 toimunud sündmuse arvestades võis SA-l HRK põhjendatult arvata, et see ei jää viimaseks sissetungiks. Euroopa Andmekaitsekoostöö 10.07.2019 juhises 1 on märgitud, et varasemad juhtumid saavad olla täiendavaks põhistuseks IKÜM art 6 lg 1 p (f) mõttes õigustatud huvi olemasolu kohta.

01.04.2020 toimunud sündmustele eelnevalt oli SA HRK 26.03.2020 esitanud pöördumise PPA-le (Lisa 4 – pöördumine PPA poole) ning 30.03.2020 pöördumise täienduse (Lisa 5 – PPA pöördumise täiendus), milles märkis, et Sillen Konsultatsioonid OÜ (pankrotis) pankrotihaldur koostöös XXXsurvestab SA-d HRK, nõudes õigusvastaselt juurdepääsu Hiiu Ravikeskuse kinnistule. Kuna pankrotihalduri ähvardused muutusid järjest tõsisemaks, oli SA-l HRK põhjendatud alus arvata, et ühel hetkel hakatakse kinnistule tungima omavaliselt. PPA oli SA-le HRK telefoni teel öelnud, et kui vastav oht peaks ilmnema, siis tuleb PPA esindaja kohale kutsuda. Ka sellel põhjusel oli SA HRK põhjendatud territooriumi jälgida.

01.04.2020 ilmusid Hiiu Ravikeskuse aia taha võõrad inimesed. Seda eriolukorras, COVID-19 leviku ohu haripunktis ning Vabariigi Valitsuse korralduse nr 77 p-st 5.1 tuleneva hoolekandeasutuste ja haiglate külastuskeelu kehtivuse ajal. 01.04.2020 olid Hiiu Ravikeskuse kinnistu aia taha ilmunud XXX, kinnisvarahindaja ning OÜ Vangent Assets esindaja või XXXõepoeg. Välistatud ei olnud isikute kinnistule tungimise võimalus, kuid selle hoidis ära xxx

poolt turvatöötaja kutsumine (Lisa 6 – turvatöötaja 01.04.2020 akt). 16. Arvestades eeltoodud asjaolusid, oli SA HRK-l minevikus ning on ka käesoleval hetkel igati õigustatud huvi andmete töötlemiseks temale kuuluval territooriumil.

SA HRK on seisukohal, et isikuandmete töötlemist jälgimiskaameraga Laste tänaval ei toimu. Seda põhjusel, et jälgimiskaamera, mis on suunatud Laste tänaval asuvale Hiiu Ravikeskuse väravale, ei ole piisava eraldusvõimega, et sellelt oleks võimalik tuvastada isikuid, kes asuvad Laste tänaval. Eelnev nähtub ka Äripäeva artiklile lisatud kuvatõmmisest. Kaamera eesmärk on jälgida Hiiu Ravikeskuse territooriumi, mitte Laste tänavat.

Isegi juhul, kui AKI asub seisukohale, et SA HRK töötleb isikuandmeid jälgiskaameraga väljaspool asutuse territooriumit, sh Laste tänaval (milleks SA HRK hinnangul alust ei ole), siis toimub see õiguspäraselt IKÜM art 6 lg 1 p (f) alusel. Kaamera ei ole suunatud mitte kogu Laste tänavale, vaid üksnes väravale, mis on Laste tn poolseks sissepääsuks Hiiu Ravikeskusesse. SA HRK õigustatud huvi isikuandmete töötlemiseks väljaspool asutuse territooriumit tuleneb samadest alustest, nagu on märgitud eespool. Euroopa Andmekaitsekoostöökoostöö 10.07.2019 juhises kaamerate kasutamise kohta on märgitud, et jälgimiskaamera kasutamine üksnes andmetöötleja territooriumi piirides ei pruugi olla piisav, et tagada efektiivset kaitset, vaid vajalik on laiendada videojärelevalvet ka andmetöötleja territooriumiga vahetult külgnevatele territooriumitele. Käesoleval juhul on SA HRK laiendanud jälgimiskaamera jälgimisala ka sellele osale Laste tänavast, mis hõlmab Hiiu Ravikeskuse väravat, kuna üksnes Hiiu Ravikeskuse territooriumi jälgimine ei ole piisav selleks, et välistada võimalike sissetungimiste toimumine. Näiteks kui 01.04.2020 ei oleks kaameraga jälgitud ka Laste tn väravat, ei oleks SA-l HRK teavet, et võõrad isikud ilmusid Hiiu Ravikeskuse aia taha. Väraval on silt jälgimiskaamera kasutamise kohta, mistõttu on igal isikul võimalik hoiduda jälgimiskaamera vaatevälja sattumisest. Arvestades SA HRK õigustatud ja põhjendatud huvi jälgida jälgimiskaameraga ka Laste tänavat Hiiu Ravikeskuse väravaga külgnevas ulatuses, on SA HRK seisukohal, et isikuandmete töötlemine on õiguspärane IKÜM art 6 lg 1 p (f) kohaselt.

SA HRK ei ole XXXisikuandmeid töödeldud. Punktis 8 küsis AKI, kas SA HRK on väljaandele Äripäev edastanud kuvatõmmise Ravikeskuse turvakaamera pildist, sh koos XXXkujutisega. SA HRK on edastanud Äripäevale kuvatõmmise turvakaamera pildist, millel on kujutatud SA HRK territooriumi, väravat ning kaugelt Laste tänaval Hiiu Ravikeskuse aia taga seisvaid isikuid. Turvakaamera on mõeldud eelkõige Hiiu Ravikeskuse territooriumi jälgimiseks, turvakaamera pildikvaliteet ei ole piisava eristusvõimega, et sellelt oleks võimalik tuvastada Laste tn Hiiu Ravikeskuse värava taga liikuvaid isikuid. Kuvatõmmis ei sisalda kujutist, millelt oleks tuvastatav Y XXX . XXXtuvastasid väljakutsutud turvatöötaja ja SA HRK juhataja Kaidi Vainola mh koos SA HRK töötajatega. Seetõttu ei ole SA HRK edastanud väljaandele Äripäev kuvatõmmist Hiiu Ravikeskuse turvakaamera pildist koos XXXkujutisega.

SA HRK jääb seisukoha juurde, et ta ei ole XXXisikuandmeid sisaldavat kuvatõmmist edastanud. Isegi kui SA HRK oleks kuvatõmmise näol Äripäevale isikuandmeid edastanud (millise järelduse tegemiseks alus puudub), oleks andmete töötlemine (edastamine) olnud õiguspärane IKÜM art 6 lg 1 p (f) alusel ning IKS § 4 alusel. Andmete edastamine (isikuandmete töötlemine) oleks olnud õiguspärane IKÜM art 6 lg 1 (f) alusel, kuna edastamine oli vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi tõttu. Nagu eespool märgitud, on SA HRK poolt andmete töötlemise eesmärgiks muuhulgas kaitsta Hiiu Ravikeskuse territooriumi võõraste isikute poolt sinna sisenemise eest ning tagada võimalus territooriumile sisenenud isiku tuvastamiseks, muuhulgas võtta meetmeid vastavatele tegevustele reageerimiseks ja rikkumiste kõrvaldamiseks. Käesoleval juhul oli Sillen Konsultatsioonid OÜ (pankrotis) haldur juba alates 23.03.2020 survestanud SA-d HRK Laste tn 1 kinnistule (mille osas on Sillen Konsultatsioonid OÜ (pankrotis) SA HRK suhtes üürileandjaks) juurdepääsu võimaldamiseks. Poolte vahel tekkis vaidlus, kas halduril on mh külastuskeelu kehtivuse ajal

õigus nõuda juurdepääsu võimaldamist SA HRK üüripinnale. SA HRK ei ole kunagi keeldunud vaidlemisest, kui selleks kasutatakse ausaid võtteid ehk kohtu erinevaid astmeid. Pankrotihaldur nõude õigusvastasuse tuvastamiseks pöördus SA HRK 31.03.2020 ka kohtusse (tsiviilasi nr 2-20-4923), milles menetlus on käesoleval hetkel pooleli. 01.04.2020 aga kulmineerus pankrotihalduri tegevus survestamisel sellega, et Hiiu Ravikeskuse aia taha ilmusid pankrotihalduri korraldusel XXX, kinnisvarahindaja ning OÜ Vangent Assets esindaja või XXX õepoeg.

Eeltoodud asjaoludest nähtub, et pankrotihaldur oli surunud SA HRK nurka, kuna SA Hiiu Ravikeskus korduvalt selgitusi eriolukorra kohta ei võtnud pankrotihaldur kuulda ning 01.04.2020 sündmustest tulenevalt oli haldur võtnud ette juba reaalseid samme, mis seadsid ohtu Hiiu Ravikeskuse patsientide ja töötajate tervise. Sealjuures oli tegemist COVID19 haiguse leviku kõrgpunktiga, mistõttu mistahes kokkupuude võõraste inimestega tähendas potentsiaalset viiruse levikut Hiiu Ravikeskusesse. Pankrotihalduri poolt kinnistule võõraste isikute saatmisega ületas haldur aktsepteeritava käitumise piiri. Pankrotihaldurile eriolukorra tõsiduse selgitamine ei olnud tulemusi andnud, vaid vastupidiselt olukord aina eskaleerus.

Arvestades seda, et ka varasemalt oli A. XXX Hiiu Ravikeskuse kinnistule tunginud ning et pankrotihaldur ilmselgelt ei pidanud lugu vaidluse lahendamisest õiguspäraseid meetmeid kasutades, oli SA HRK sunnitud oma õigustatud huvide kaitseks (võõraste isikute poolt territooriumile sisenemise takistamine) pöörduma ajakirjandusväljaande poole. Pöördumine oli tehtud peamiselt seoses Veli Kraavi tegevusega, kuid kuna halduri korraldusel oli Laste tn 1 kinnistu aia taha ilmunud teiste seas ka A. XXX, oli pöördumises märgitud ka A. XXX t. Arvestades eelnevaid asjaolusid (õiguspärasel viisil vaidluse lahendamise tulemusetus, külastuskeelu kehtivuse mittejärgmine, COVID-19 leviku oht, A. XXX poolt varasem kinnistule tungimine), on SA HRK seisukohal, et ta oli IKÜM art 6 lg 1 (f) alusel oma õigustatud huvide kaitseks õigustatud A. XXX isikuandmeid ajakirjandusväljaanetele edastama.

Andmete edastamine oleks õiguspärane ka IKS § 4 alusel. Tegemist on IKÜM art 85 alusel kehtestatud erialusega lisaks IKÜM artiklites 6 ja 9 sätestatud isikuandmete töötlemise alustele. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi. Andmekaitse Inspeksioon on avaldanud seisukoha, mille kohaselt kui isiku poolt on isikuandmeid avalikustatud avalikkuse teavitamise eesmärgil, siis võib avaldaja tegevus olla samastatav olukorraga, kus meedia avaldab isikuandmeid. Teiste sõnadega võib isikuandmete meediale edastamine olla hõlmatud IKS § 4 erandiga. See on ka loogiline, kuna juhul kui IKS § 4 alusel õigus andmeid töödelda/meedias avaldada meedial, peaks samasugune õigus olema meediale info edastamiseks. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid ilma inimese enda nõusolekuta töödelda, eelkõige avalikustada meedias järgmiste tingimuste üheaegse täitmise korral: 1) isikuandmed avalikustatakse ajakirjanduslikul eesmärgil. Ajakirjanduslik eesmärk tähendab Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt ideede ja informatsiooni levitamist, mis aitavad edendada debatti demokraatlikus ühiskonnas. Need on teemad, mis on avaliku huvi orbiidis. Käesoleval juhul seisneb ajakirjanduslik eesmärk selles, et OÜ Sillen Konsultatsioonid (pankrotis) pankrotihaldur kui ametnik oli asunud õigusvastaselt survestama SA-d HRK üüripinnale juurdepääsu võimaldamiseks, tekitades sellega ohu COVID-19 haiguse levimiseks Hiiu Ravikeskuse hooldushaiglasse ning sealjuures mitte järgides õiguspäraseid viise vaidluse lahendamiseks. Pankrotihalduri tegevus hõlmas muuhulgas seda, et halduri korraldusel ilmus teiste hulgas 01.04.2020 Hiiu Ravikeskuse aia taha XXX. Ametiisiku poolt oma ametipositsioonist tulenevate õiguste kuritarvitamine ning selle juures teiste isikute kaasamine on informatsioon teemal, mis on avaliku huvi orbiidis. 2) konkreetse isiku tuvastataval kujul avalikustamiseks on avalik huvi.

XXXettevõtlustegevus ning sellega kaasnevad asjaolud on olnud avaliku huvi orbiidis juba

ammu. Juba Äripäevaski on nimega „Y XXX “ seondult käesoleval hetkel avaldatud 23 artiklit. 02.04.2020 artikli näol on tegemist järjekordse XXXtegevusega, mille osas oli põhjendatud edastada ajakirjandusele teave XXXisikut tuvastataval kujul. 3) andmete avalikustamine toimub kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Käesoleval juhul ei ole isikuandmete edastamine vastuolus ajakirjanduseetika põhimõtetega. 4) andmete avalikustamine ei kahjusta ülemäära selle inimese õigusi. Käesoleval juhul ei kahjusta andmete avaldamine A. XXX kui avaliku elu tegelase õigusi. Tegemist ei ole eraeluliste andmetega, mille puhul oleks A. XXX l põhjendatud ootus nende mitteavaldamiseks.

SA HRK valduses on XXXisikuandmeid, kuna XXXning ka temaga seotud juriidilised isikud on osapoolteks või tunnistajateks arvukates vaidlustes (sh kohtuvaidlustes). Muuhulgas on pooleli kohtuvaidlused, milles A. XXX ei ole küll osaliseks, kuid mis seonduvad muul viisil A. XXX tegevusest tulenevatest asjaoludest. SA HRK ei pea võimalikuks kõigi XXXisikuandmete kustutamist, kuna esiteks ei ole XXXIKÜM art 17 lg 1 kohaselt isikuandmete kustutamist nõudnud ega vastavat nõuet ühelgi IKÜM art 17 lg 1 alusel põhistanud. SA HRK on seisukohal, et vastavaid aluseid ka ei esine. Teiseks ei ole SA HRK kohustatud XXXisikuandmeid kustutama IKÜM art 17 lg 3 (f) kohaselt, mis sätestab, et IKÜM art 17 lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata sel määral, mil isikuandmete töötlemine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks. Nagu märgitud, siis käesoleval hetkel on pooleli arvukalt vaidlusi (muuhulgas kohtumenetlustes), mille osapoolteks otseselt A. XXX on või millega A. XXX on seotud läbi juriidiliste isikute, muuhulgas mis seonduvad muul viisil A. XXX tegevusest tulenevate asjaoludega. SA HRK poolt seniste õigusnõuete kaitsmise kui ka edaspidiste õigusnõuete koostamise ja esitamise vajaduse tõttu on SA HRK õigustatud keelduma A. XXX isikuandmete kustutamisest.

27.07.2020 vastus:

AKI asus seisukohale, et Laste tänavale suunatud jälgimiskaameraga töödeldakse isikuandmeid, kuna sellega on võimalik kaudselt isikuid tuvastada muude tunnuste kui näojoonte järgi, näiteks iseloomuliku riietuse, kõnnaku, soengu, juuksevärvi vmt koos esinevate faktorite alusel. SA HRK hinnangul ei ole AKI seisukoht põhjendatud. Laste tänavale suunatud kaamerapildi eraldusvõime ei ole piisavalt suur, et see võimaldaks isikuid otseselt või kaudselt tuvastada. Kaamerapildilt on näha üksnes isikute Hiiu Ravikeskuse aiast möödumise/aia taga seismise või aeda sisenemise fakt. Ainukesed isiku kaudsed tunnused, mis võivad kaamerapildilt tuvastatavad olla, on üldjoontes riietuse värv (kuid mitte riietuse tegumood, selle erilised detailid, riietuse tootemark vms) ning väga üldiselt isiku kõnnak – need ei ole aga eraldiseisvalt või ka koostoimes piisavad isiku tuvastamiseks. Tuvastatav ei ole sealjuures isikute soeng, juuksevärv, eripärane riietus, kehaehitus vmt, isegi mitte sugu. Tänavale suunatud kaamera ongi üksnes isikute aia taga viibimise või aiast sissetungimise fakti tuvastamiseks ja fikseerimiseks – sellega ei tuvastata isikuid ennast. Seega ei toimu Laste tänavale suunatud jälgimiskaameraga isikuandmete töötlemist.

AKI leidis lisaks, et Hiiu Ravikeskuse territooriumile sissetungimise vältimise eesmärk ei ole nii kaalukas, mis kaaluks üles Laste tänaval Hiiu Ravikeskuse territooriumist mööduvate andmesubjektide õiguse eraelu puutumatusele. SA HRK hinnangul ei ole AKI seisukoht põhjendatud. IKÜM art 6 lg 1 p (f) mõttes tuleb kaaluda andmete vastutava töötleja õigustatud huve ning andmesubjekti huve või põhiõigusi- ja vabadusi. Euroopa Andmekaitsekoostöökoostöö 10.07.2019 juhises kaamerate kasutamise kohta (punkt 32) on märgitud, et vastutava töötleja õigustatud huvi ja andmesubjekti huvide ning õiguste kaalumise peab toimuma igakordselt kaasusepõhiselt. Sealjuures tuleb ühelt poolt kaaluda, millise sisuga ning millises mahus vastutav töötleja isikuandmeid kogub ning teiselt poolt, kuivõrd intensiivne on andmesubjekti õiguste riive (vt juhise punkt 33). SA HRK õigustatud huvi isikuandmete töötlemiseks IKÜM art 6 lg 1 p (f) alusel seisneb vajaduses tagada: 1) Hiiu Ravikeskuse territooriumi kaitse võõraste isikute poolt sinna sisenemise eest; 2) kaitse Hiiu Ravikeskuse vara osas; 3) kaitse patsientide tervise osas; 4) kaitse patsientide tahtmatu või ilma loata jälgimise ning patsientide

isikuandmete kopeerimise, muutmise, teisaldamise või kustutamise eest; 5) võimalus tuvastada SA HRK territooriumile sisenemine, SA HRK vara rikkumine, patsientide tervist ohustav tegevus, patsientide või nende andmete privaatsust ohustav tegevus, muuhulgas võtta õiguslikke meetmeid vastavatele tegevustele reageerimiseks ja rikkumiste kõrvaldamiseks.

Kõik eelnimetatud põhjused on kaalukad. Seevastu vastavalt eespool märgitule ei kogu SA HRK andmesubjektidelt mistahes tundliku iseloomuga andmeid ega ka suures mahus andmeid (videopildilt on näha üksnes üldjoontes isiku riietuse värvus ja kõnnak). Seega ei kaasne isikuandmete töötlemisega aiast mööduvatele isikutele mistahes intensiivset õiguste riivet. SA HRK ei tee andmetega midagi muud kui üksnes tuvastab Hiiu Ravikeskuse väravast möödumise/värava taga seismise/aeda sisenemise fakti. Videosalvestuste puhul ei toimu nende veel omakorda töötlemist, isikute profileerimist, statistika tegemist vms, samuti ei talletata salvestusi kuhugi arhiivi ega edastata kolmandale isikutele. Hiljemalt 30 päeva möödudes salvestused kustutatakse. Andmesubjektide õiguste riive on seega väga tagasihoidlik ning ei kaalu üles SA HRK õigustatud huvi. AKI on leidnud, et omavolilise territooriumile sisenemise oht on vähendatud juba seetõttu, et Hiiu Ravikeskuse territoorium on piiratud aia ja eeldatavasti lukustatud väravatega. Samuti leidis AKI, et Hiiu Ravikeskuse territooriumil juba on kaameravalve, mille abil saab tuvastada olukorra, kus keegi on omavoliliselt territooriumile tunginud. SA HRK hinnangul ei ole AKI seisukoht põhjendatud. Aed, mis Hiiu Ravikeskust ümbritseb, ei ole kõrge, mistõttu on sellest võimalik üle ronida. Ka lukustatav värav ei taga, et kui kellelgi on pahatahtlik soov kinnistule tungida, siis on tal seda võimalik ka teha. SA Hiiu Ravikeskuse territooriumile on varasemalt üle aia ka tungitud (vt selle kohta allpool). Kuigi valvekaameratega jälgitakse ka Hiiu Ravikeskuse territooriumi, siis ei võimalda üksnes territooriumi jälgimine piisavalt kiiresti rikkumisele reageerida. Värava jälgimise korral on võimalik tuvastada kahtlustäratavat tegevust ka enne territooriumile sisenemist ning samuti annab see võimaluse olla kõrgendatud valmisolekus, sealjuures hoida territooriumile sissetungimine juba ennetavalt ära. Sissetungi korral toimub see äärmiselt kiiresti. Kui SA-l HRK ei oleks võimalik väravat jälgida, siis saaks SA HRK rikkumisest teada alles siis, kui selleks on juba hilja. Arvestades reageerimisaega, saab selle jooksul kahju juba tekitatud. SA HRK-l ei ole oma õigustatud huvide 3/4 kaitsmiseks paremat alternatiivi, mis riivaks andmesubjektide õigusi vähemal määral ning oleks samas efektiivseks kaitseks SA HRK jaoks. SA HRK on niigi taganud, et andmesubjektide isikuandmeid töödeldaks võimalikult väheriivaval ja väiksemahulisel viisil.

Lisaks märkis AKI, et 01.04.2020 toimunud juhtum seonduvalt XXXtegevusega oli pigem erandlik. SA HRK hinnangul ei ole AKI seisukoht põhjendatud. AKI on jätnud tähelepanuta, et 01.04.2020 toimunud juhtum ei ole olnud ainuke. XXXon varasemalt omavoliliselt Hiiu Ravikeskuse territooriumile tunginud. Nimelt 10.03.2016 öösel vastu 11.03.2016 (kell 03:25) tungis A. XXX Hiiu Ravikeskuse territooriumile ning kleepis Hiiu Ravikeskuse seinale sildi: „Projekti „SA PJV Hooldusravi Hiiu Ravikeskuse ehitamine“ raames rekonstrueeriti Hiiu Ravikeskus.“ A. XXX tegevuse osas esitas SA HRK ka 17.06.2016. a kuriteoteate, millele järgnevalt alustas Politsei- ja Piirivalveamet 17.03.2016 väärteomenetlust nr 231716002815 KarS § 266 lg 1 tunnustel (vt 05.06.2020 vastuse Lisa 3 – teatis väärteomenetluse alustamise kohta 231716002815).

Vaidlused Y XXX ga kestavad juba alates 2012. aastast ning arvestades käesoleval hetkel pooleliolevaid kohtumenetlusi, mida on 12 tükki ning nendele lisanduvaid muid õigusvaidlusi, siis ei ole käesoleval hetkel oodata, et konfliktiolukord niipea lõppeks. Seega on oht Hiiu Ravikeskuse valduse rikkumisele vältav ja ei ole kuhugi kadunud.

30.06.2020 on Sillen Konsultatsioonid OÜ (pankrotis) pankrotihaldur esitanud avalduse SA-ga HRK sõlmitud Hiiu Ravikeskuse üürilepingu ülesütlemiseks alates 15.07.2020. Ülesütlemisavaldus on alusetu ning õiguslikult toimetu, mida on SA HRK ka pankrotihaldurile selgitanud, kuid arvatavasti planeerib pankrotihaldur koostöös Y XXX ga korraldada

mingisuguse aktsiooni demonstreerimaks, et pankrotihalduri hinnangul on üürileping üles öeldud. SA HRK on tekkinud olukorra tõttu kõrgendatud valmisolekus – SA HRK on lisaks palganud ka turvafirma, et viimane saaks kiiresti reageerida juhul, kui pankrotihaldur, XXXvõi keegi kolmas asub järjekordset õigusvastast tegevust läbi viima. SA HRK teeb seega turvalisuse tagamiseks reaalseid kulutusi – näiteks 2020. aasta juulikuus esitas Nord Security OÜ SA-le HRK mehitatud valveteenuse eest 94 tunni ulatuses arve summas 1579,20 eurot. SA HRK ei telliks valveteenust ja ei kannaks sellega seoses kulu, kui selleks tegelik vajadus puuduks. SA HRK jaoks esineb seega jätkuv ja reaalne oht, et keegi üritab tema õiguspärase valduses olevale üüripinnale tungida. Arvestades nii minevikus toimunud sündmusi kui ka käesoleval hetkel ülevaleolevaid vaidlusi, on SA HRK hinnangul põhjendatud ja õiguspärane videovalve laiendamine ka Laste tänavale SA HRK värava ulatuses. SA HRK teeb ettepaneku AKI-le veelkord kaaluda SA HRK esitatud täiendavaid põhjendusi ning lugeda SA HRK poolt videokaamera kasutamine põhjendatuks ja õiguspäraseks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Asjakohased õigusaktid

IKÜM art 5 lg 1 punkti b) kohaselt kogutakse isikuandmeid täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärasel eesmärgil ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus;

IKÜM art 6 alusel on isikuandmete töötlemine seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks art 6 lõikes 1 toodud tingimus.

IKÜM art 6 lg 1 punkti f) alusel on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui isikuandmete töötlemine on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid, eriti juhul kui andmesubjekt on laps.

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

Andmekaitse Inspektsiooni põhjendused

Et Ravikeskus on AKI ettepanekute alusel viinud ravikeskuse privaatsustingimused ning valvekaamerast teavitavad sildid kooskõlla IKÜM artiklite 12-13 nõuetega, ei pea AKI vajalikuks neid küsimusi täiendavalt käsitleda.

Valvekaameratega Laste tänava jälgimine

Ravikeskus on asunud seisukohale, et valvekaameraga Laste tänava jälgimisel ei ole tegemist isikuandmete töötlemisega, sest kaamerapilt ei ole piisavalt terav, tuvastamaks konkreetseid isikuid. Samuti on Ravikeskus asunud seisukohale, et isegi, kui Laste tänava valvekaameraga jälgimist lugeda isikuandmete töötlemiseks, on see õiguspärane IKÜM art 6 lg 1 punkti f) alusel.

AKI jääb oma 07.07.2020 kirjalikus ettepanekus esitatud seisukoha juurde, et Laste tänavale suunatud kaamerapildilt on võimalik konkreetseid isikuid tuvastada. Valvekaamera kuvatõmmis, mille Ravikeskus edastas Äripäevale ja mille edastas tutvumiseks AKI-le ka Y XXX , on piisava eraldusvõimega, et seostada pilti, eriti liikuvat ja värvilit pilti konkreetse

isikuga. Tõsi, inimeste näojooned ei paista tõesti kaamerapildilt kuigi selgelt, kuid inimese nägu ei ole ainuke anne, mille alusel isikut tuvastada saaks. Ei ole välistatud, et teatud juhtudel on inimene tuvastatav oma pikkuse, kehakuju, iseloomuliku riietuse, kõnnaku, soengu, juuksevärvi vms selliste koos esinevate faktorite alusel. Silmas tuleb pidada, et tegemist on kaamerapildiga, mis salvestab rohkem inimesele iseloomulikku kui vaid liikumatu pilt.

Lisaks nähtub valvekaamera kuvatõmmiselt, et valvekaamera pilt ei ole suunatud pelgalt Ravikeskuse väravale, vaid ka osale aiast ning et valvekaamera vaatevälja jääb mainitud lõigu ulatuses kogu Laste tänav ja ka teisel pool tänavat asuv territoorium. Seega ei ole Laste tänavat selle lõigu ulatuses ilma valvekaamera vaatevälja jäämata võimalik mööduda. Seega isegi, kui vahetult Laste tänava värava ja väravaga vahetult külgneva tänava osa valvekaameraga jälgimine võiks kaalukatel eesmärkidel teatud juhtudel veel põhjendatud olla, siis kogu tänava ja üle tänava asuva territooriumi valvekaameraga jälgimine ei oleks ühelgi juhul IKÜM art 6 lg 1 punkti f) alusel põhjendatud.

Endiselt jääb AKI ka oma seisukoha juurde, et Ravikeskuse territooriumile sissetungimise vältimise eesmärk ei ole nii kaalukas, et kaaluks üles andmesubjektide õiguse eraelupuutumasele, kes Laste tänaval Ravikeskuse territooriumist mööduvad isegi juhul, kui põhiõiguse riive on madal. Euroopa Andmekaitsekohtu on tõepoolest möönnud, et teatud juhtudel on õigustatud kaameraga jälgida ka andmetöötleva territooriumiga külgnevat ala, näiteks siis, kui andmetöötleva hoone väliskülge on kahjustanud vandaalid ja esineb oht selle kordumiseks. Enne aga selliste andmesubjektide õigusi tugevalt riivavate meetmete kasutamist tuleb veenduda, et ei saa kasutada sama efektiivseid, kuid andmesubjekte vähem riivavaid meetmeid.

Et Ravikeskuse territoorium on piiratud aia ja lukustatud väravatega, on tõenäosus, et keegi siseneb omavoliliselt territooriumile, juba vähendatud. Ravikeskus küll leidis oma vastuses AKI-le, et territooriumi ümbritsev aed on madal ja sellest on võimalik üle ronida, kuid AKI-le on jätkuvalt arusaamatu, milline kahju saab Ravikeskusele tekkida pelgalt sellest, et keegi siseneb Ravikeskuse aeda. Reeglina ei viibi asutuse hoovis aia ja värava lähedal ühtegi patsienti, samuti ei asu hoovis eeldatavasti väärtuslikku vara. Seda enam, et Ravikeskuse territoorium on kaetud valvekaamera pildiga ning aeda sisenenu saab seeläbi kiiresti tuvastada ja peatada. Ravikeskus selgitas oma vastuses, et palgatud on ka turvateenistus, kes saab omavoliliselt sisenejad peatada.

Seega ei ole AKI hinnangul valvekaameraga Laste tänava jälgimine kooskõlas IKÜM art 6 lg 1 punkti f) nõuetega, sest isikuandmete töötlemise eesmärk ei ole nii kaalukas, et kaaluks üles Laste tänaval liikuvate inimeste õiguse eraelupuutumasele, samuti seetõttu, et sama eesmärki – peatada aegsasti Ravikeskuse territooriumile omavoliliselt tunginud isikud, saab saavutada inimesi vähem riivaval teel ehk vaid asutuse territooriumi katva kaamerapildi abil, mida Ravikeskus ka juba kasutab.

Eelnevast tulenevalt teeb AKI SA-le Hiiu Ravikeskus kohustusliku ettekirjutuse: **suunata esimesel võimalusel, aga hiljemalt 31.08.2020 Ravikeskuse valvekaamera ümber nii, et enam ei toimuks valvekaameraga Laste tänava ühegi osa jälgimine. Ettekirjutuse täitmisest tuleb teavitada AKI-t hiljemalt 31.08.2020 ja saata AKI-le tutvumiseks kuvatõmmis ümbersuunatud valvekaamera pildist.**

Valvekaamera pildi kuvatõmmise edastamine väljaandele Äripäev

Ravikeskus on oma vastuses AKI-le asunud seisukohale, et Äripäevale ei ole edastatud XXXisikuandmeid, kuivõrd edastatud pilt ei ole sellise eraldusvõimega, millelt oleks võimalik konkreetseid isikuid tuvastada. Samuti selgitas Ravikeskus, et isegi kui lugeda edastatud pilt isikuandmeteks, oleks edastamine õiguspärane IKÜM art 6 lg 1 punkti f) ja IKS § 4 alusel.

AKI asub seisukohale, et väljaandele Äripäev on edastatud XXXisikuandmed, kuivõrd edastatud pildilt on võimalik eristada isikuid ja samuti seetõttu, et Ravikeskus edastas koos pildiga väljaandele info pildil olevate isikute nimedega.

Enne andmetöötluse alustamist tuleb selle eesmärgid täpselt kindlaks määrata; videovalve võib täita mitut eesmärki, näiteks toetada kinnisvara ja muu vara kaitset, toetada üksikisikute elu ja füüsilise puutumatuse kaitset ning koguda tõendeid tsiviilhagide jaoks. Need jälgimiseesmärgid tuleb kirjalikult dokumenteerida ja iga kasutatava valvekaamera kohta täpselt kindlaks määrata.¹

IKÜM art 5 lg 1 punkti b) kohaselt kogutakse isikuandmeid täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärasel eesmärgil ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus.

Laste tänavale suunatud valvekaameraga isikuandmete töötlemise eesmärk oli isikute ja vara kaitse, nii on Ravikeskus oma 05.06.2020 esitatud vastuse punktis 10 selgitanud. Kõnealuse valvekaameraga isikuandmete töötlemise eesmärgina ei ole määratletud ega saakski õiguspäraselt määratleda avalikkuse teavitamist või ajakirjandusväljaandele sisu tootmist. IKS § 4 on nimelt ajakirjandusele kohalduv, IKÜM art 85 alusel loodud erinorm, mis sätestab kriteeriumid, millest ajakirjandus peab isikuandmete avalikustamisel lähtuma, et avalikustamine oleks õiguspärane. Seega on valvekaamera isikuandmeid sisaldava kuvatõmmise edastamine meediaväljaandele vastuolus isikuandmete kogumise algselt määratletud eesmärgiga ja seega vastuolus IKÜM art 5 lg 1 punktis b) sätestatud eesmärgipärasuse põhimõttega.

Seega asub AKI seisukohale, et valvekaamera XXXkujutist sisaldava kuvatõmmise edastamine väljaandele Äripäev ei olnud kooskõlas IKÜM art 5 lg 1 punktis b) sätestatud eesmärgipärasuse põhimõttega. AKI mõistab teravalt hukka valvekaameratega kogutud isikuandmete kasutamise muudel eesmärkidel kui need, mis määrati kindlaks ja mille osas andmesubjekte enne töötlemise alustamist teavitati. Andmetöötluse eesmärgipärasuse nõude rikkumine ning isikuandmete töötlemine algse kogumisega vastuolus oleval eesmärgil õõnestab andmesubjektide usaldust kõige enam, sest sel juhul ei saa andmesubjektid enam kuidagi kindlad olla, et see, mida lubatakse, ka tegelikkuses nii toimub.

XXXisikuandmete kustutamise taotlus

AKI-le esitatud kaebuses esitas XXXka taotluse kõikide oma isikuandmete kustutamiseks. AKI palus Ravikeskusel XXXvastavasisuliselt taotlusele ühe kuu jooksul vastata, mida Ravikeskus ka tegi.

AKI nõustub Ravikeskusega, et tulenevalt asjaolust, et XXX, temaga seotud ettevõtete ja Ravikeskuse vahel toimub arvukalt õigusvaidlusi ei ole IKÜM art 17 lg 3 punktist e) tulenevalt kohustust kõiki XXXisikuandmeid kustutada.

Küll aga tuleb IKÜM art 17 lg 1 punkti a) alusel kustutada need isikuandmed, mida ei ole enam vaja sellel eesmärgil, millega seoses need on kogutud. Seega kui Ravikeskuse valduses peaks olema valvekaamera videoid või kuvatõmmised, millel on peal XXXisikuandmed, tuleks need kustutada, kuivõrd valvekaamerat on kasutatud isikute ja vara kaitse eesmärgil ja kui isikute õiguste või vara rikkumist pole tuvastatud, siis edasine säilitamine ei ole põhjendatud.

¹ Suunised 3/2019 isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes, p 15, kättesaadav:

https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_201903_video_devices_et.pdf. 19.08.2020.

Ravikeskuse vastusest aga selgus, et valvekaamera salvestised kustutatakse reeglina niikuinii 30 päeva möödudes.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu

vaneminspektor

peadirektori volitusel